

Národný plán zavedenia eura v SR

časť I: všeobecný rámec

Obsah

A.	Úvod.....	1
A.1)	Prehľad už vykonaných krokov	1
B.	Zavedenie eura v SR	3
B.1)	Základné zásady	3
B.2)	Harmonogram prijatia eura	4
B.3)	Východiská Národného plánu	5
B.4)	Aktualizácia Národného plánu	6
C.	Inštitucionálne zabezpečenie zavedenia eura v SR	7
C.1)	Národný koordinačný výbor.....	7
C.2)	Pracovné výbory	8
C.3)	Pracovné skupiny v každej organizácii	9
D.	Zhrnutie úloh v jednotlivých sektoroch	10
D.1)	Banky a finančný sektor	10
D.2)	Verejná správa a samospráva	11
D.3)	Ochrana spotrebiteľa	11
D.4)	Podnikateľská sféra	11
D.5)	Legislatívne potreby zavedenia eura	12
D.6)	Zdroje informácií a komunikácia	12
D.7)	Informačné a štatistické systémy.....	13
D.8)	Odporúčania Národného koordinátora	13
D.9)	Inflačné riziká menovej konverzie	13

A. Úvod

Národný plán sa pripravuje na základe uznesenia vlády č. 862/2004.

V súvislosti s pripravovaným vstupom SR do eurozóny rozhodla vláda SR uznesením č. 862 z 8. septembra 2004 o potrebe vypracovať Národný plán zavedenia eura. Tento dokument predstavuje plán jednotlivých krokov, ktoré je potrebné uskutočniť pre bezproblémové a úspešné zavedenie a používanie eura v celom hospodárstve SR.

Národný plán zavedenia eura je rámcovým dokumentom, o ktorý sa môžu oprieť všetky subjekty slovenskej ekonomiky a spoločnosti. V úvode definuje základné zásady, časový harmonogram a inštitucionálne zabezpečenie zavedenia eura v SR. Ťažiskom plánu je identifikácia úloh v jednotlivých oblastiach, vrátane zodpovednosti, časovej náročnosti, kontrolných termínov a termínu splnenia.

Národným koordinátorom zavedenia eura v SR je MF SR.

Národným koordinátorom zavedenia eura v SR je Ministerstvo financií SR, ktoré spolu s Národnou bankou Slovenska predkladá Národný plán zavedenia eura v SR na rokovanie vlády. Na príprave materiálu úzko spolupracovali ministerstvo hospodárstva a ministerstvo spravodlivosti. Na základe uznesenia vlády SR č. 34 z 12. januára 2005 sa na príprave Národného plánu podieľali aj ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, ministerstvo vnútra, úrad vlády, Asociácia bánk, Združenie miest a obcí Slovenska, Protimonopolný úrad SR, Štatistický úrad SR, Úrad pre finančný trh, Slovenská obchodná a priemyselná komora, Slovenský rozhlas, Slovenská televízia, Slovenská obchodná inšpekcia, Sociálna poisťovňa a ďalšie prizvané organizácie.

Zavedenia eura predstavuje z technického a organizačného hľadiska mimoriadne náročný proces. Aby prebehol hladko a bez komplikácií, je dôležité vopred informovať a pripraviť na zmenu všetkých občanov, inštitúcie a spoločnosti SR.

A.1) Prehľad už vykonaných krokov

Stratégia prijatia eura v SR.

Prípravy na zavedenie eura na Slovensku sa začali ešte pred vstupom SR do Európskej únie. Vláda SR schválila 16. júla 2003 Stratégiu prijatia eura v SR vypracovanú spoločne NBS a Ministerstvom financií SR. V spoločnom vyhlásení vláda a NBS konštatovali, že výhody zo zavedenia eura na Slovensku jasne prevažujú nad nevýhodami, takže Slovensko by malo do eurozóny vstúpiť čo najskôr – hneď, ako bude udržateľne schopné plniť maastrichtské kritériá, ktoré sú podmienkou na vstup do eurozóny.

Konkretizácia Stratégie prijatia eura v SR.

Uznesením č. 862 z 8. septembra 2004 schválila vláda ďalší spoločný materiál NBS a Ministerstva financií SR, Konkretizáciu Stratégie prijatia eura v SR a prijala rozhodnutie o vypracovaní Národného plánu zavedenia eura. Keďže sa predpokladá splnenie maastrichtských kritérií v roku 2007, najskorší možný dátum vstupu do eurozóny predstavuje 1. január 2009, ktorý bol zároveň určený ako cieľový v súlade so Stratégiou prijatia eura.

Za národného koordinátora procesu zavedenia eura v SR určila vláda Ministerstvo financií SR. Zároveň splnomocnila ministra financií SR a guvernéra NBS rokovať s orgánmi Európskej únie o vstupe do ERM II a o určení centrálnej parity výmenného kurzu slovenskej koruny voči euru.

NBS pristúpila k dohode o prevádzkových postupoch ERM II.

Pred prechodom na euro bude SR povinná zotrvať minimálne dva roky v mechanizme výmenných kurzov (ERM II). Inštitucionálnou podmienkou na vstup do ERM II bolo pristúpenie NBS k Dohode z 29. apríla 2004 medzi Európskou centrálnou bankou a národnými bankami členských štátov nepatriacich k 1. máju 2004 do eurozóny, ktorou sa mení a dopĺňa dohoda z 1. septembra 1998

*Verejná súťaž na
výber eurových
mincí.*

o prevádzkových postupoch pre mechanizmus výmenných kurzov v tretej etape hospodárskej a menovej únie.

NBS vyhlásila verejnú anonymnú súťaž na výtvarné návrhy národných strán slovenských eurových mincí s termínom uzávierky prvého kola 31. 1. 2005. Definitívne výsledky súťaže sa vyhlásia 20. 12. 2005.

B. Zavedenie eura v SR

B.1) Základné zásady

Euro sa zavedie 1.1.2009 systémom „Big-Bang“.

Euro sa na Slovensku zavedie 1. 1. 2009¹ súčasne do hotovostného aj bezhotovostného obehu bez prechodného obdobia, tzv. „Big-Bang“ (veľký tresk) scenárom. Zákonným platidlom na území Slovenskej republiky sa od tohto dňa stane euro. Slovenské eurové mince budú platné vo všetkých krajinách eurozóny a taktiež eurové mince ostatných krajín eurozóny budú platným obeživom na Slovensku. Bankovky sú v celej eurozóne rovnaké. V bezhotovostnom obehú sa bude od 1. 1. 2009 používať výlučne euro.

Krátky duálny obeh do 16.1.2009.

V rámci hotovostného obehu sa bude od 1. 1. 2009 používať euro. Koruna sa stane iba denomináciou eura. Počas krátkeho obdobia duálneho obehu, do 16. 1. 2009, sa bude môcť na území Slovenskej republiky platiť aj korunovými bankovkami a mincami, ktoré sa budú postupne sťahovať z obehu. Po skončení duálneho obehu bude zákonným platidlom na území Slovenskej republiky už iba euro.

Konverzný kurz určí Rada EÚ. Žiaden iný kurz sa nesmie použiť.

Pri prevode korunových hodnôt na eurá k 1. 1. 2009 sa môže použiť len konverzný kurz, ktorý bude neodvolateľne stanovený Radou EÚ. Všetky korunové hodnoty sa preto k 1. 1. 2009 budú môcť prepočítavať len na základe tohto konverzného kurzu a nebude možné použiť iný kurz. Konverzný kurz bude stanovený ako koeficient so šiestimi platnými číslicami. Bude vyjadrovať ekvivalent jedného eura v korunách (teda 1 EUR = XX.XXXX SKK). Prepočítací koeficient nebude zaokrúhlený ani skrátený na menej ako 6 platných číslic pri vykonávaní prevodov. Nie je možné použiť inverzný koeficient.

Zásada kontinuity kontraktov.

Zavedenie eura neovplyvní platnosť zmlúv a iných právnych nástrojov. Všetky zmluvy, ktoré obsahujú údaje v slovenských korunách, zostanú po zavedení eura naďalej platné. Hodnoty v korunách sa budú považovať za hodnoty v eurách prepočítané podľa konverzného kurzu. Žiadnu zmluvu nebude možné vypovedať z dôvodu zavedenia eura.² Pritom však zostáva zachovaná zásada zmluvnej voľnosti, zmluvné strany môžu obojstranným súhlasom svoju dohodu po zavedení eura akokoľvek meniť. Zavedenie eura v prípade nástrojov s pevnou úrokovou sadzbou nezmení nominálnu úrokovú sadzbu splatnú dlžníkom.

Pravidlá zaokrúhľovania.

Po zavedení eura od 1. 1. 2009 bude potrebné považovať odkazy v právnych nástrojoch na korunu za odkazy na euro, prepočítané podľa stanoveného konverzného kurzu. Peňažné čiastky, ktoré boli stanovené v korunách, ale ktoré majú byť zaplatené alebo účtované v eurách, sa zaokrúhlia na najbližší eurocent. Zaokrúhli sa konečná hodnota, nie čiastkové položky. Pri konverzii korunových hodnôt na eurá nemôžu byť účtované žiadne s tým spojené poplatky. V osobitných prípadoch, ktoré stanoví zákon, bude zaokrúhľovanie ešte presnejšie ako na najbližší eurocent.

Zásada nepoškodiť občana.

Zavedenie eura nesmie poškodiť občanov a spotrebiteľov. Poplatky občanov a dane, pokiaľ sa neprepočítajú presne podľa pravidiel zaokrúhľovania, by sa mali prednostne zaokrúhľovať nadol, platby občanom by sa mali prednostne zaokrúhľovať nahor. Hodnoty zaokrúhlené v prospech občanov budú upravené na celých 10 eurocentov.

¹ Za predpokladu splnenia maastrichtských kritérií, bližšie časť B.3).

² Zavedenie eura nebude mať za následok zmenu akejkoľvek podmienky právneho nástroja ani oslobodenie od dlhu alebo výkonu podľa akéhokoľvek právneho nástroja ani neposkytne zmluvnej strane právo jednostranne meniť alebo ukončiť takýto nástroj.

Predídanie zvýšenia cien a vnímanej inflácie, monitorovanie a kontrola.

Minimalizácia nákladov.

Ponechanie vecnej a finančnej zodpovednosti.

Pri zavádzaní eura sa uskutočnia všetky potrebné kroky pre to, aby zavedenie eura nebolo zneužitá na zvýšenie cien. Vývoj cien bude monitorovaný a pravidlá prepočtu a zverejňovania cien budú kontrolované. Cenová stabilita sa musí udržať aj v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch. Okrem toho, že je potrebné zabrániť inflačným účinkom zavedenia eura, je potrebné zabrániť aj neodôvodnenému vnímaniu inflácie obyvateľstvom.

Náklady, ktoré pri príprave na zavedenie eura vzniknú jednotlivým subjektom, si každý subjekt pokryje sám. To platí rovnako pre súkromný aj verejný sektor. Implementačné náklady pri zavádzaní eura by mali byť čo najnižšie.

Orgány štátnej správy a samosprávy alebo iné orgány verejnej moci budú zodpovedné za prípravu vecne príslušných normatívnych právnych aktov, podľa svojej pôsobnosti. Každý subjekt, vrátane súkromného sektora, bude zodpovedný za svoju organizačnú prípravu prechodu na euro, vrátane prispôsobenia informačných systémov, za ktoré je zodpovedný alebo ktorý spravuje. Takto vzniknuté náklady spojené so zavedením eura nebudú kompenzované z verejných zdrojov.

B.2) Harmonogram prijatia eura

1. etapa – po vstup do ERM II	
Do júna 2006	Absolvovanie prístupových procedúr do ERM II s orgánmi Európskej únie
2. etapa – členstvo v ERM II do rozhodnutia o prijatí SR do eurozóny	
Do júna 2006	Vstup do ERM II
Máj 2008	Správy o konvergencii Európskej komisie a ECB
Máj – jún 2008	Hodnotiacia procedúra v európskych inštitúciách
Jún 2008	Rozhodnutie Rady EÚ o zrušení výnimky
Jún 2008	Stanovenie konverzného kurzu SKK/EUR Radou EÚ
3. etapa – medzi rozhodnutím o prijatí SR do eurozóny a samotným vstupom	
Júl – december 2008	Zabezpečenie potrebného množstva eurových bankoviek a razba mincí pre hotovostný obeh SR
September – december 2008	Predzásobenie NBS a komerčných bánk eurovým obeživom
December 2008	Predzásobenie maloobchodného sektora eurovým obeživom
Júl 2008 – december 2009	Povinné duálne oceňovanie
Do konca decembra 2008	Konverzia bankomatov, automatov a iných zariadení fungujúcich na mince alebo bankovky
4. etapa – po vstupe do eurozóny	
1. január 2009	Vstup do eurozóny
do 16. januára 2009	Duálny obeh: výmena korunovej hotovosti za euro a sťahovanie slovenskej koruny z obehu
od 17. januára 2009	Pokračovanie výmeny starého korunového obeživa za eurové bankovky a mince v bankách a NBS
do júna 2010	Odporúčané duálne oceňovanie

Box 1: Maastrichtské kritériá

Pred vstupom do eurozóny musí Slovensko, ako každý iný štát EÚ mimo eurozóny, splniť štyri konvergenčné kritériá – takzvané maastrichtské kritériá.

1. Verejné financie: Deficit verejných financií za posledný rok pred hodnotením, posudzovaný metodikou ESA 95, nesmie presiahnuť 3 % HDP. Okrem toho celkový verejný dlh nesmie presiahnuť 60 % HDP.
2. Inflačné kritérium: Priemerná inflácia za posledných 12 mesiacov, meraná podľa harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP), nesmie presiahnuť priemer troch krajín EÚ s najlepšimi výsledkami v oblasti cenovej stability o viac ako 1,5 percentuálneho bodu.
3. Stabilita dlhodobých úrokových sadzieb: Priemer trhových úrokových sadzieb dlhodobých vládnych alebo obdobných dlhopisov nesmie presiahnuť priemer troch krajín EÚ s najlepšimi výsledkami vo oblasti cenovej stability o viac ako dva percentuálne body.
4. Stabilita výmenného kurzu: Dva roky pred hodnotením musí byť Slovenská koruna zapojená do mechanizmu výmenných kurzov (ERM II). Počas tohto obdobia nesmie Slovensko korunu jednostranne devalvovať, koruna nesmie vybočiť z dohodnutého fluktuálneho pásma, koruna sa musí pohybovať blízko centrálnej parity a pri vývoji kurzu sa nesmú vyskytnúť vážne napätia.

B.3) Východiská Národného plánu

*Splnenie
maastrichtských
kritérií.*

Predpokladá sa splnenie maastrichtských kritérií v roku 2007. Kontrola plnenia maastrichtských kritérií nie je obsahom Národného plánu zavedenia eura. Národný plán takisto nesleduje hospodárske politiky, ktoré splnenie maastrichtských kritérií zabezpečia.

*Rozhodnutie
Rady EÚ do júna
2008.*

Taktiež sa očakáva, že Rada EÚ, Európsky parlament, Európska komisia a Európska centrálna banka (ECB) budú v priebehu roka 2008 konať v procedúre vstupu Slovenska do eurozóny dostatočne rýchlo, aby konečné rozhodnutie bolo známe v júni 2008.

*Možnosť
prípraviť sa na
razbu mincí.*

Predpokladá sa, že bude umožnené vykonať všetky prípravné kroky na razbu mincí pred zrušením výnimky, vrátane výroby malého množstva mincí na testovanie a úpravu zariadení. Po zrušení výnimky sa začne masová produkcia.

*Možnosť
uskutočniť
predzásobovanie.*

Tiež sa predpokladá, že ECB umožní predzásobovanie bánk a podnikov eurovými bankovkami a mincami ešte pred 1. januárom 2009. Podmienky predzásobenia zatiaľ nie sú známe, očakáva sa však, že ich ECB oznámi najneskôr v roku 2006.

Pokiaľ niektorý z týchto predpokladov nebude naplnený, nebude možné postupovať podľa tohto plánu a bude nevyhnutné ho upraviť.

Box 2: Postup európskych inštitúcií pri prijímaní nového člena eurozóny (podľa článkov 121 – 123 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva)

1. ECB a Európska komisia vypracujú konvergenčnú správu, ktorá hodnotí plnenie maastrichtských kritérií. Konvergenčná správa sa vypracuje na žiadosť krajiny alebo každé dva roky.
2. Komisia navrhne Rade, aby zrušila členskému štátu výnimku a teda ho prijala za člena eurozóny.
3. Rada prekonzultuje návrh Komisie s Európskym parlamentom.
4. Rada, v zložení hláv štátov alebo vlád prediskutuje návrh Komisie.
5. Rada (pravdepodobne v zložení ministrov financií) rozhodne kvalifikovanou väčšinou o zrušení výnimky (po schválení Ústavnej zmluvy tak bude môcť Rada rozhodnúť iba po odporúčaní prijatom kvalifikovanou väčšinou členov eurozóny – na rozhodnutie budú mať tieto krajiny šesť mesiacov).
6. Rada, na návrh Komisie a po konzultácii s ECB, rozhodne o konverznom kurze (koruny na euro). Rada rozhoduje jednomyseľne, v zložení členov eurozóny a vstupujúceho štátu.
7. Rada zmení a doplní niektoré Nariadenia týkajúce sa eura (1103/97 o určitých ustanoveniach týkajúcich sa zavedenia eura a 974/98 o zavedení eura)

V prípade Grécka (1) vypracovala ECB konvergenčnú správu 18. apríla 2000, Komisia vypracovala konvergenčnú správu 3. mája a (2) zároveň odporučila Rade zrušiť výnimku, (3) Európsky parlament sa vyjadril 18. mája, (4) 30. mája podala Komisia návrhy ohľadom konverzného kurzu gréckej drachmy, (5,6) 19. júna rozhodla Rada o zrušení výnimky a o konverznom kurze, (7) 27. novembra novelizovala Rada ostatné nariadenia o eure. Grécko prijalo euro 1. januára 2001.

B.4) Aktualizácia Národného plánu

Národný plán bude aktualizovaný v roku 2006, dvakrát v roku 2007 a raz v roku 2008.

Nie všetky úlohy vykonávané pri zavádzaní eura je možné identifikovať alebo podrobne opísať s niekoľkoročným predstihom. Z tohto dôvodu bude Národný plán pravidelne aktualizovaný a predložený na rokovanie vlády Slovenskej republiky v týchto termínoch:

- 30. jún 2006,
- 30. jún 2007,
- 31. december 2007,
- 30. jún 2008.

Národný plán sa môže aktualizovať aj mimoriadne, ak sa výrazne zmení niektorý z predpokladov v časti B.3) alebo ak dôjde k zmene stratégie vstupu do eurozóny. V takomto prípade sa nová verzia Národného plánu vypracuje na základe rozhodnutia Národného koordinačného výboru do troch mesiacov od zmeny podmienok. Aktualizovať Národný plán bude možné tiež z vlastnej iniciatívy Národného koordinátora alebo Národného koordinačného výboru.

V aktualizovanej verzii Národného plánu sa v samostatnej časti vyznačia už splnené úlohy, doplnia sa novo identifikované úlohy a celý plán sa spresní podľa najnovších informácií.

C. Inštitucionálne zabezpečenie zavedenia eura v SR

C.1) Národný koordinačný výbor

Národný koordinačný výbor zavedenia eura v Slovenskej republike bude najvyšším riadiacim a koordinačným orgánom pri príprave zavedenia eura na Slovensku.

Národný koordinačný výbor (NKV alebo Výbor) bude mať nasledovné zloženie:

- predseda NKV – podpredseda vlády a minister financií, tiež ako Národný koordinátor zavedenia eura v SR,
- podpredseda NKV – guvernér NBS,
- podpredseda vlády pre európsku integráciu, ľudské práva a menšiny,
- podpredseda vlády a minister hospodárstva,
- podpredseda vlády a minister spravodlivosti,
- minister práce, sociálnych vecí a rodiny,
- minister vnútra,
- prezident(ka) Asociácie bánk,
- predseda Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory,
- prezident Republikovej únie zamestnávateľov,
- prezident Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR
- predseda Štatistického úradu SR,
- predseda Združenia miest a obcí Slovenska,
- prezident Únie miest Slovenska,
- zástupca predsedov VÚC,
- zástupca združení a organizácií na ochranu spotrebiteľov (SOI, ďalší na návrh MH SR).

NKV bude koordinovať a dohliadať na plnenie Národného plánu zavedenia eura. O postupe prác bude v rámci aktualizácie Národného plánu od roku 2007 dvakrát ročne informovať vládu SR. Národnú radu SR bude NKV informovať podľa potreby. Z vlastnej iniciatívy môže NKV podávať mimoriadne správy.

Výbor je oprávnený dávať odporúčania ústredným orgánom štátnej správy (ÚOŠS), ktoré je nevyhnutné realizovať pre potreby zavedenia eura v SR. Takisto môže odporúčať realizáciu výborom schválených úloh aj ďalším inštitúciám zastúpeným v NKV, pokiaľ s tým ich zástupcovia vo Výbore súhlasia. Ostatným organizáciám bude NKV plnenie úloh odporúčať.

NKV určí výkonného tajomníka, ktorý sa bude profesionálne zaoberať koordináciou prípravných prác na zavedenie eura v SR. Jeho úlohou bude hlavne viesť pravidelné spoločné stretnutia vedúcich pracovných výborov, aktívne komunikovať s domácimi aj zahraničnými inštitúciami, koordinovať a stimulovať práce na zavedení eura, pripravovať pre NKV správy o postupe prác, upozorňovať na možné problémy a vytvárať široké povedomie o zavedení eura. Tiež môže dávať zodpovedným inštitúciám odporúčania na zlepšenie postupu, konečná zodpovednosť a rozhodovacia právomoc však zostáva na kompetentných orgánoch.

Národný koordinačný výbor je najvyšším orgánom pripravujúcim zavedenie eura v SR.

NKV o postupe priprav informuje vládu a Národnú radu SR.

C.2) Pracovné výbory

Odborné podklady k jednotlivým otázkam prechodu slovenského hospodárstva na euro budú pripravovať pracovné výbory. Ich zloženie bude obdobné ako pri pracovných skupinách, ktoré sa osvedčili pri príprave tohto Národného plánu. Národný koordinátor v spolupráci s príslušnými ministrami, resp. s guvernérom NBS, zriadi tieto pracovné výbory pre zavedenie eura:

- Pracovný výbor pre banky a finančný sektor,
- Pracovný výbor pre verejnú správu,
- Pracovný výbor pre nefinančný sektor a ochranu spotrebiteľa,
- Pracovný výbor pre legislatívu,
- Pracovný výbor pre komunikáciu,
- Pracovný výbor pre informatiku a štatistiku.

Vedúcich a členov pracovných výborov vymenuje príslušný člen NKV (minister resp. guvernér NBS) na základe nominácie jednotlivých inštitúcií.

Pracovné výbory budú zodpovedné najmä za:

- riešenie otvorených otázok v ich odbornej oblasti a predkladanie návrhov Výboru alebo Národnému koordinátorovi,
- štvrtročné predkladanie čiastkových správ o plnení Národného plánu NKV,
- špecifikovanie riešenia jednotlivých úloh, ktoré sú stanovené v Národnom pláne a metodické usmerňovanie jednotlivých orgánov štátnej správy a ostatných inštitúcií pri ich plnení,
- koordinácia plnenia tých úloh, ktoré sú na sebe navzájom závislé alebo upozornenie NKV, aby navzájom súvisiace úlohy v kompetencií viacerých pracovných výborov koordinoval sám.

Ústredné orgány štátnej správy poskytnú pracovným výborom potrebnú súčinnosť.

Jednotlivé pracovné výbory budú mať nasledovné zloženie:

- Banky a finančný sektor pod vedením NBS, členovia: Úrad pre finančný trh, Asociácia bánk, MF SR, zástupcovia komerčných bánk (nominovaní Asociáciou bánk).
- Verejná správa pod vedením MF SR, členovia: MPSVaR SR, MV SR, ZMOS, Únia miest Slovenska, zástupcovia VÚC, Sociálna poisťovňa, Štátna pokladnica.
- Nefinančný sektor a ochrana spotrebiteľa pod vedením MH SR, členovia: MF SR, MS SR, NBS, SOPK, Protimonopolný úrad, SOI, združenia a organizácie na ochranu spotrebiteľa, Republiková únia zamestnávateľov.
- Legislatíva pod vedením MS SR, členovia: Úrad vlády SR, MF SR, MH SR, MPSVaR SR, NBS, Asociácia bánk, SOPK.
- Komunikácia pod vedením NBS, členovia: MF SR, MH SR, MS SR, MPSVaR SR, MŠ SR, Úrad vlády SR, Asociácia bánk, ZMOS, Slovenský rozhlas, Slovenská televízia.
- Informatika a štatistika pod vedením MF SR, členovia: MDPaT, NBS, Štatistický úrad SR, Asociácia bánk, SOPK.

Vedúci pracovných výborov alebo NKV môžu členstvo v jednotlivých výboroch podľa potreby rozšíriť. Na rokovania výborov môže ich predseda podľa potreby pozvať aj odborníkov z iných organizácií. Pracovné výbory podľa potreby zriadiť podvýbory, ktoré sa budú venovať užšej skupine problémov.

C.3) Pracovné skupiny v každej organizácii

Všetky orgány, organizácie a inštitúcie by si mali vytvoriť svoje pracovné skupiny na zabezpečenie ich prechodu na euro.

Národný koordinátor odporúča vyšším územným celkom, mestám, obciam, všetkým podnikom a organizáciám, aby si zriadili pracovné skupiny pre zavedenie eura. Ich úlohou bude pripraviť svoju organizáciu na bezpečný a plynulý prechod na používanie eura pre interné potreby organizácie. Medzi najdôležitejšie oblasti patrí adaptácia informačných systémov, vzťahy so zamestnancami, zákazníkmi, občanmi, dodávateľmi, svojou bankou, vzťahy so štátom (dane a súlad so zmenami v právnych predpisoch) a komunikačné aktivity.

Národný koordinátor odporúča obzvlášť veľkým podnikom, organizáciám, VÚC a mestám, aby pracovné výbory pre euro zriadili do konca roku 2005. Vychádzajúc z tohto Národného plánu by následne mali pripraviť svoje vlastné (podnikové) plány a začať ich implementovať do konca roku 2006. Menšie podniky a obce by mali svoje pracovné výbory zriadiť najneskôr po vstupe SR do ERM II.

Ministerstvá a NBS určia kontaktné osoby pre koordináciu zavádzania eura.

Každé ministerstvo a NBS určia koordinačné osoby, ktoré budú ako navonok, tak aj smerom do vnútra inštitúcie koordinovať organizačno-technické otázky pri zavádzaní eura a spolupracovať s Národným koordinátorom.

D. Zhrnutie úloh v jednotlivých sektoroch

V tejto kapitole sú stručne opísané úlohy jednotlivých sektorov hospodárstva a vybrané prierezové oblasti (komunikácia, legislatíva a informačné systémy). Úlohy sú podrobne rozpísané v časti II Národného plánu.

D.1) Banky a finančný sektor

Úlohou finančného sektora, vrátane NBS, bude zabezpečiť zavedenie eura do hotovostného aj bezhotovostného obehu. Na rozdiel od prvých dvanástich členov eurozóny sa obe tieto zmeny vykonajú súčasne. Niektoré úlohy sa zjednodušia a odstránia sa viaceré duplicity, zvyšujú sa však nároky na koordináciu a včasné a dôkladné plnenie úloh.

Zabezpečenie eurových bankoviek a mincí.

V hotovostnom obehú je najdôležitejšie zabezpečenie eurových bankoviek a mincí a ich výmena za staré, korunové obeživo. Eurové bankovky a mince zabezpečí NBS tak, aby sa koncom roku 2008 mohlo začať predzásobovanie bánk, následne aj maloobchodu a podnikov a od 1. 1. 2009 mohla začať výmena hotovosti pre obyvateľstvo.

Distribúcia eura obyvateľstvu.

Občania budú mať viacero možností získať eurové bankovky a mince. Do stanovených limitov si budú môcť bezplatne vymeniť koruny za eurá v bankách, alebo uskutočniť hotovostné výbery z účtov. Bankomaty budú odo dňa €(1. 1. 2009) vydávať výlučne euro. Počas duálneho obehu (do 16. 1. 2009) budú môcť občania platiť v obchodoch aj korunami, ale obchody budú vydávať iba v eure, čím občania tiež získajú určitú eurovú hotovosť.

Sťahovanie slovenských korún.

Podobné možnosti budú využité na stiahnutie slovenských korún z obehu. Po skončení duálneho obehu bude možné bezplatne vymeniť korunové bankovky za eurá v bankách do konca roku 2009 a mince do júna 2009. NBS bude bezplatne vymieňať bankovky bez časového obmedzenia a mince 5 rokov po zavedení eura.

Medzi ďalšie úlohy spojené so zavedením hotovostného eura patrí dôkladná ochrana zvýšených objemov hotovosti pri preprave a skladovaní a vzdelávanie pracovníkov nakladajúcich s hotovosťou.

Platobné systémy.

V bezhotovostnom obehú sa euro zavedie okamžite 1. 1. 2009. Tuzemský platobný systém bude upravený na používanie eura. Slovensko sa ešte pred dňom €napojí aj na európsky platobný systém TARGET 2. Tieto zmeny vykoná NBS v spolupráci s bankami a ostatnými inštitúciami, ktoré budú na platobné systémy napojené (napr. Štátna pokladnica). Zabezpečenie plynulosti všetkých bezhotovostných platieb bude zahŕňať aj zmeny platobných kariet a elektronického bankovníctva.

Konverzia účtov v bankách a úverov.

Všetky účty klientov bánk, ale tiež úverové produkty, akreditívy, záruky a šeky budú prepočítané na eurá. Prepočty sa uskutočnia presne podľa konverzného kurzu a pravidiel zaokrúhľovania, o čom budú klienti vopred informovaní. Úrokové sadzby a iné podmienky budú v súlade so zásadou continuity kontraktov zachované. Z tohto dôvodu bude zákonom zabezpečená aj kontinuita, resp. nahradenie trhových indexov (nahradenie referenčných sadzieb BRIBOR a SKONIA sadzbami EURIBOR a EONIA, nahradenie základnej úrokovej sadzby NBS hlavnou sadzbou ECB).

Precenenie cenných papierov, dôchodkových jednotiek a podielov v kolektívnom investovaní.

Pri cenných papieroch bude nevyhnutné prepočítať na eurá ako ich menovité, tak aj trhové hodnoty. Pri cenných papieroch s nižšou hodnotou budú určené presnejšie pravidlá zaokrúhľovania ako na najbližší eurocent. Napríklad hodnoty dôchodkových jednotiek sú už v súčasnosti určované s presnosťou na 4 desatinné miesta, po zavedení eura sa táto presnosť ešte zvýši, keďže euro má rádovo vyššiu hodnotu ako koruna. Trhové kurzy, indexy alebo ukazovatele výkonnosti investičných fondov

budú prepočítané na eurá tak, aby sa zachovala kontinuita výkazov. Trhové hodnoty cenných papierov však budú veľmi rýchlo určené priamo na trhu.

Prechod kompetencií z NBS na ECB.

Zavedenie eura si bude vyžadovať prevedenie niektorých kompetencií z Národnej banky Slovenska na Európsku centrálnu banku. Budú to hlavne kompetencie v oblasti menovej politiky, ale tiež niektoré právomoci pri emisii obehiva. NBS bude tiež musieť dodržiavať pravidlá stanovené ECB.

D.2) Verejná správa a samospráva

Konverzia informačných systémov.

Orgány štátnej správy a ústrednej samosprávy sa budú musieť na zavedenie eura pripraviť podobne ako všetky ostatné inštitúcie. Najdlhší a najnáročnejší bude proces úpravy finančných informačných systémov.

Účtovníctvo, výkazníctvo, dane, mzdy.

Okrem zabezpečenia schopnosti vlastnej činnosti vytvoria orgány verejnej správy aj pravidlá pre súkromný sektor. Zmenia sa pravidlá v účtovníctve a výkazníctve, na eurá budú prispôsobené výpočty daňových povinností a tarifné platy. Tiež budú prepočítané dávky a príspevky sociálneho a zdravotného poistenia.

Legislatívne úpravy.

Zavedenie eura ako zákonného platidla bude zasahovať do širokého okruhu života celej spoločnosti. Príslušné orgány verejnej správy a samosprávy budú musieť upraviť veľké množstvo právnych predpisov. Do 15. novembra 2005 by mali identifikovať všetky predpisy, ktoré bude nevyhnutné pred zavedením eura novelizovať. Harmonogram úpravy právnych predpisov pripraví ministerstvo spravodlivosti v spolupráci s ministerstvom financií, ministerstvom hospodárstva a NBS tak, aby potrebné zmeny boli účinné ku dňu zavedenia eura.

D.3) Ochrana spotrebiteľa

Koncepcia ochrany spotrebiteľa.

Po prepočítaní na eurá budú ceny v číselnom vyjadrení úplne odlišné ako terajšie ceny v korunách. Niektorým spotrebiteľom to sťaží posudzovanie, ako výhodné alebo nevýhodné sú ceny konkrétnych tovarov a služieb. Úlohou ochrany spotrebiteľa je zabrániť, aby dočasne znížená orientácia spotrebiteľov v cenách bola zneužitá na zvýšenie niektorých cien. Podrobnejšie postupy budú obsahom koncepcie ochrany spotrebiteľa, ktorú pripraví ministerstvo hospodárstva.

Duálne oceňovanie.

Hlavným nástrojom zvýšenej ochrany spotrebiteľov bude duálne oceňovanie. Ceny všetkých tovarov a služieb budú prepočítané presne podľa konverzného kurzu a duálne označované primeraným spôsobom aj v korunách a aj v eurách. Duálne oceňovanie sa začne najneskôr jeden mesiac po určení konverzného kurzu Radou EÚ, teda približne 5-6 mesiacov pred zavedením eura. Spotrebiteľia si tak budú môcť zvyknúť na hladinu cien v eurách. V duálnom oceňovaní budú predajcovia povinne pokračovať do konca roku 2009 a dobrovoľne ešte šesť mesiacov.

Duálne výpisy z účtov, výplatné pásky, faktúry ...

Podobne ako pri duálnom oceňovaní tovarov a služieb sa bude postupovať aj pri ostatných finančných informáciách, ktoré občania dostávajú. Duálne budú uvedené hodnoty na výpisoch z bankových účtov, výplatné pásky, dôchodkové a sociálne dávky, účty a faktúry.

Monitorovanie cien, kontrola a riešenie sporov.

Vývoj cien v rokoch 2008 a 2009 bude dôkladne monitorovaný. O výsledkoch prieskumov a kontroly budú spotrebiteľia pravidelne informovaní. V prípade porušenia pravidiel budú konať orgány dozoru. Spotrebiteľia sa budú môcť obrátiť aj na súdy, riešiť spory mimosúdnu cestou alebo dať podnety a sťažnosti zodpovedným orgánom.

D.4) Podnikateľská sféra

Podnikateľská sféra bude musieť uskutočniť všetky potrebné kroky na to, aby mohli jednotlivé spoločnosti a podnikatelia vykonávať svoju činnosť aj po zavedení eura.

Úlohy hlavne pre maloobchod a poskytovateľov služieb vyplývajú aj z pravidiel ochrany spotrebiteľa.

*Duálne
oceňovanie
a duálny obeh.*

Počas obdobia duálneho oceňovania musia byť všetci predajcovia pripravení označovať ceny v korunách aj v eurách. V období duálneho obehu musia byť pripravení prijímať platby aj v korunách aj v eurách, ale vydávať budú iba v eurách.

*Účtovníctvo,
výkazníctvo,
informačné
systémy.*

Všetky podniky sa budú musieť prispôbiť novým pravidlám účtovania a výkazníctva v eure. Potreby podnikov však pôjdu nad rámec zákonných povinností. Bude nevyhnutné prispôbiť všetky finančné informačné systémy, zabezpečiť vzdelávanie a informovanie pracovníkov a zákazníkov.

*Prepočítanie
základných imaní
a podielov na
majetku.*

Základné imanie podnikov, podiely a akcie budú prepočítané na eurá. Pri tom sa musí zabezpečiť, aby súčet hodnôt jednotlivých podielov alebo akcií bol po prepočítaní a zaokrúhlení naďalej rovný prepočítanému základnému imaniu.

D.5) Legislatívne potreby zavedenia eura

Euro bude na Slovensku zavedené rozhodnutím Rady EÚ. Tým sa stanú na území Slovenskej republiky účinné nariadenia Rady o zavedení eura, o určitých ustanoveniach týkajúcich sa zavedenia eura a o výmenných kurzoch. Tieto nariadenia preto nebude treba explicitne prebrať do slovenského právneho poriadku. Bude však potrebné s nimi a aj s ďalšími právnymi aktmi Európskeho spoločenstva uviesť do súladu právne predpisy. Slovenské zákony tiež budú musieť upraviť tie oblasti, ktoré neupravuje právo spoločenstva.

Generálny zákon.

Legislatívne potreby všeobecného charakteru bude riešiť generálny zákon (zákon o niektorých opatreniach súvisiacich so zavedením eura). Týmto zákonom sa upraví najmä zavedenie eura na Slovensku, prepočet z korún na eurá, pravidlá duálneho oceňovania, kontroly a dozoru. Zákon pripraví ministerstvo financií, ministerstvo spravodlivosti, ministerstvo hospodárstva a NBS.

*Druhá skupina
zákonov.*

Užšia skupina zákonov bude musieť byť novelizovaná pred dňom zavedenia eura. Sú to zákony, na ktoré bude mať zavedenie eura závažný dopad, alebo ktorých zmeny sú dôležité pre zabezpečenie právnej istoty a hladkého prechodu na euro. Súlad medzi úpravami jednotlivých zákonov zabezpečia ministerstvo financií a ministerstvo spravodlivosti.

*Tretia skupina
zákonov.*

Veľká skupina ďalších zákonov obsahuje údaje v slovenských korunách alebo iné ustanovenia, ktorých sa dotkne zavedenie eura. Tieto predpisy však nebude nutné, ani možné, novelizovať pred dňom zavedenia eura. Budú sa na ne vzťahovať ustanovenia generálneho zákona. Predpisy v tretej skupine budú novelizované postupne po zavedení eura, keď bude aj iný dôvod na ich úpravu.

D.6) Zdroje informácií a komunikácia

*Informačná
kampaň.*

Pre úspešné zavedenie eura je dôležité, aby každý subjekt bol včas, správne a v dostatočnom rozsahu informovaný o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho zo zavedenia eura vplynú. Informačná kampaň bude mať informačný a vzdelávací charakter. Hlavná informačná kampaň bude orientovaná na obyvateľstvo. Osobitná pozornosť bude venovaná citlivým skupinám (seniori, deti, zdravotne postihnutí, osamelo žijúci, menšiny) a ekonomicky slabším regiónom Slovenska.

*Malí
podnikatelia.*

V oblasti podnikateľskej sféry sa informačná kampaň sústreďí na malé a stredné podniky, veľkým podnikom a inštitúciám budú poskytnuté potrebné informácie, ale nebude voči nim vyvíjaná špecifická kampaň.

*Komunikačné
nástroje.*

Pre každú cieľovú skupinu budú zvolené vhodné komunikačné nástroje. Vo všeobecnosti medzi ne budú patriť informácie v médiách, vrátane inzercie, univerzálny tlačový materiál doručený do každej domácnosti, internetová stránka,

rôzne brožúry, letáky, plagáty, billboardy, audiovizuálne materiály, bezplatná telefonická linka, odborné konferencie, školenia a prednášky.

Harmonogram kampane.

Hlavná časť informačnej kampane sa uskutoční v roku 2008. Niektoré informačné aktivity budú pretrvávať aj v roku 2009. Informácie pre podnikateľov však budú poskytované už od roku 2005, aby sa mohli v dostatočnom predstihu začať pripravovať na zavedenie eura.

Flexibilita kampane.

Informačná kampaň bude flexibilne reagovať na priebežné výsledky prieskumov verejnej mienky a bude vedená tak, aby adresáti nemuseli informácie spojené s prechodom na euro vyhľadávať sami, ale aby sa k nim cez vhodné komunikačné kanály včas dostávali do miesta bydliska, do domácností, do škôl, na pracoviská a pod.

D.7) Informačné a štatistické systémy

Zmeny informačných systémov sa budú týkať všetkých subjektov v hospodárstve. Najväčšie zmeny budú v bankovom a finančnom sektore, ale dôkladná príprava je potrebná aj vo verejnej správe a vo všetkých súkromných inštitúciách.

Úprava informačných systémov môže trvať dva, prípadne aj viac rokov, takže je potrebné začať s prípravou dostatočne včas. Zavedenie eura sa dotkne všetkých informačných systémov, ktoré pracujú s finančnými informáciami. Pri niektorých jednoduchších zariadeniach (napr. staršie registračné pokladnice) budú nutné aj hardvérové zmeny, prípadne výmena celých zariadení.

D.8) Odporúčania Národného koordinátora

II. časť Národného plánu zavedenia eura v SR obsahuje odporúčania Národného koordinátora pre jednotlivé cieľové skupiny. Splnenie týchto odporúčaní zabezpečí hladké a rýchle zavedenie eura na Slovensku. Vo väčšine prípadov splnenie odporúčaní tiež zabezpečí ich adresátom konkurenčnú výhodu alebo priazeň občanov (spotrebiteľov a voličov).

Národný koordinátor adresuje svoje odporúčania bankám a finančným inštitúciám, orgánom samosprávy a centrálnym orgánom, občanom a podnikateľským subjektom.

D.9) Inflačné riziká menovej konverzie

Jedným z najväznejších rizík pri zavedení eura je zvýšenie cien alebo pocit občanov, že boli pri zavedení eura poškodení. Vo väčšine krajín, ktoré zaviedli hotovostné euro v roku 2002 (EÚ-12), mali spotrebiteľia pocit, že sa ceny nadmerne zvýšili.

Zavedenie eura z ekonomického hľadiska nepredstavuje dôvod na zvýšenie cenovej hladiny. Štatistické údaje krajín eurozóny to potvrdzujú. V krajinách EÚ-12 bolo v roku 2002 možné pripísať zavedeniu eura zvýšenie cien o 0,09 – 0,28 %, čo je iba malá časť z celkovej inflácie (2,5 %). Spotrebiteľia však vnímali podstatne vyššiu infláciu. Bolo to spôsobené súhrou nepriaznivých okolností, ktoré si spotrebiteľia nesprávne spojili so zavedením eura (neúroda a zvýšenie cien potravín, zvýšenie niektorých daní) a zvýšením cien niektorých služieb (kaviarne a reštaurácie, ubytovacie a rekreačné služby a pod.), v ktorých bola nižšia úroveň konkurencie.

V prílohe sú navrhnuté postupy, ktoré by mali zabrániť tak neodôvodnenému zvyšovaniu cien, ako aj vnímaniu obyvateľstva, že sa ceny nadmerne zvýšili.